

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219204158
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4219204158.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Vladimíra Novotného, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/X, D., o zaplatenie 1 770,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 21. januára 2022, č. k. 7Csp/183/2019-137, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 21. januára 2022, č. k. 7Csp/183/2019-137, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 007,41 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 12. 2016 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia a vo zvyšku žalobu zamietol. Druhým výrokom priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12,8 %.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“).

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd uviedol, že pôvodný žalobca vo svojom podaní, ktoré označil ako: „Návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 1 770,01 eur s prísl.“, ktoré doručil súdu prvej inštancie dňa 26. 11. 2019 sa domáhal zaplatenia sumy 1 770,01 eur s prísl. a náhrady trov konania.

4. Súd prvej inštancie po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že možno predpokladať, že žalobca pri uzatvorení zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov so žalovanou stranou použil predtlač zmluvy, ktorú žalobca zrejme použil vo viacerých prípadoch so žalovanou stranou, ktorá ako účastník zmluvy bola charakterizovaná ako zamestnanec, nepodnikateľská osoba, t. j. nie IČOm, a preto mal súd za to že uzatvorený právny úkon je spotrebiteľsko-právneho charakteru. Následne súd prvej inštancie posúdil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb zo

dňa 19. 12. 2014 (č. I. 36-40) a Prehľad splátok a úhrad (č. I. 44-45) podľa ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. v spojení s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná strana získala úver v sume 2 000 eur, pričom sa strany konania dohodli na úhrade úveru vo forme pravidelných mesačných splátok v počte 48 splátok, ktorých splatnosť bola dohodnutá k 15. kal. dňu v mesiaci pri dohodnutej úrokovej sadzbe vo výške 16,9 % a RPMN vo výške 18,26 % s termínom konečnej splatnosti ku dňu 15. 01. 2019.

5. Následne prvoinštančný súd zo zhodného udania strán sporu, a to žalobcu v podanej žalobe a z vyjadrení žalovanej mal preukázané, že právny predchodca pôvodného žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver v sume 2 000 eur a z tejto sumy žalovaná uhradila celkom sumu 992,59 eura.

6. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané z obsahu spisového materiálu, že žalovaná strana jednak do podania žaloby si neplnila riadne svoje povinnosti, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú z obsahu žaloby, a to Prehľadu splátok a úhrad na č. I. 44-45 súdneho spisu, z ktorého je zrejmé, že žalovaná strana vykonala úhrady v celkovej sume 992,59 eur, a preto žalobca dôvodne doručil žalovanej svoje písomné podanie Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 13. 12. 2016 na č. I. 46-47 súdneho spisu, ktoré podanie žalovaná strana riadne prevzala, ako je zrejmé z č. I. 46-47. Prvoinštančný súd považoval uplatnený nárok za dôvodný aj na základe toho, že aj po doručení žaloby žalovaná strana napriek poučeniu súdu žiadne skutkové tvrdenia, ako ani dôkazy na preukázanie svojich tvrdení na sponchybnenie uplatneného nároku nenavrhol, neuviedla ani len vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, preto súd prvej inštancie žalobe vyhovel v časti tak, ako je vo výroku napadnutého rozhodnutia uvedené.

7. Súd prvej inštancie uplatnený nárok zamietol v sume istiny prevyšujúcej 1 007,41 eur, ako aj v časti uplatneného nároku na úhradu dohodnutých úrokov vo výške 16,9 % ročne zo sumy 1 652,26 eur od 03. 12. 2016 do zaplatenia, ako aj úrokov z omeškania prevyšujúcich sumu 1 007,41 eur na nasledovnom skutkovom a právnom základe.

8. Zo strany žalovanej v jej vyjadreniach z č. I. 95-96, 109-112 a 127 súdneho spisu, táto si uplatnila námietku premlčania, a nakoľko podaná žaloba žalobcu bola doručená OS KN dňa 25. 11. 2019, ako je zrejmé z č. I. 64 súdneho spisu, a v zmysle písomného podania právneho predchodcu pôvodného žalobcu Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 13. 12. 2016 na č. I. 46-47 súdneho spisu došlo k zosplatneniu úveru ku dňu 03. 12. 2016, čím podľa § 101 OZ sa trojročná premlčacia doba uplatnila vo vzťahu k splatným splátkam zmluvne dohodnutým do 15. 11. 2016 v súlade s písomným podaním právneho predchodcu žalobcu o zosplatnení nároku splatného ku dňu 03. 12. 2016 voči žalovanej podľa č. I. 46-47 súdneho spisu, čím vznikol nárok len na splatné splátky (od 15. 12. 2016 do 15. 01. 2019) v počte 26 splátok, splatných od 15. 12. 2016 vrátane.

9. Ďalej prvoinštančný súd pri svojom rozhodnutí o priznaní nároku na splatenie len splatnej istiny prihliadol k informáciám uverejneným zo strany NBS na č. I. 119 súdneho spisu k úrokovým mieram vo vzťahu k novým obchodom, ktoré boli vykazované domácimi úverovými inštitúciami podľa metodiky Nariadenia (EC) No 63/2002 ECB: „Priemerné úrokové miery z úverov poskytovaných v Eurách rezidentom Eurozóny“, a to za mesiac december 2014, kedy sa tieto úrokové sadzby, ktoré súd považoval za dohodnuté (nakoľko úroky z omeškania sú osobitne upravované) nefinančných spoločností a domácností v kategórii tzv. ostatných úverov (t. j. nie na nehnuteľnosti) pohybovali v rozpätí od 4,25 % do 8,91 % p. a., z ktorých priemerná úroková sadzba je vo výške 6,5 %, a nie v objeme 16,90 % čo predstavuje 260 %-né navýšenie oproti priemernej výške dohodnutej úrokovej sadzby, na základe uvedených skutočností podľa súdu je zrejmé, že došlo k navýšeniu dohodnutej úrokovej sadzby nad bežnú úrokovú sadzbu, preto súd nemohol priznať príslušenstvo, úroky z omeškania.

10. Ďalej, ako je zrejmé z prepočtu tzv. RPMN z č. I. 120, súd prvej inštancie vykonal prepočet RPMN v zmysle metodiky MF SR k údajom na výpočet RPMN zo spotrebiteľských úverov, kedy bolo zrejmé, že zo sumy úveru poskytnutého v sume 2 000,- eur pri 48 rovnomerných splátkach bolo RPMN dohodnuté v zmysle zmluvy z č. I. 36 v rozpore a na škodu spotrebiteľa, kedy RPMN predstavovalo 22,19 %, a nie 18,26 %.

11. Na základe uvedených skutočností mal súd prvej inštancie za to, že uplatnený nárok v sume prevyšujúcej splatenie sumy istiny úveru v objeme 1 007,41 eur nie je dôvodný, keď súd vychádzal zo

skutočnosti, že suma poskytnutého úveru bola v objeme 2 000,- eur a túto sumu súd znížil o vykonané splátky úhrady v celkovej 992,59 eur a zostatok predstavuje sumu 1 007,41 eur (2 000,- eur - 992,59 eur = 1 007,41 eur), ktorá suma bola uhradená do doby splatnosti splátok istiny (2 000 : 48 splátok = 41,66 eur/mesiac) od 1. splátky po 22. splátku v sume 916,52 eur (22 x 41,666 eur = 916,52 eur), nakoľko podľa súdu prvej inštancie žalobcovi vznikol nárok len na splatné splátky po zosplatnení úveru v počte 26 splátok istiny splatných od 15. 12. 2016 do 15. 01. 2019 (41,66 eur x 26 = 1 083,31 eur), avšak z dôvodu, že súd žalobcovi priznal nárok len z titulu splatenia istiny zníženej o vykonané úhrady v celkovej sume 992,59 eur, súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok nie v sume 1 083,31 eur, ale len v sume 1 007,41 eur (2 000,- eur - 992,59 eur = 1 007,41 eur).

12. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v zmysle ust. § 517 OZ v spojení s vyššie označeným Nar. vlády SR zo sumy 1 007,41 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 12. 2016 do zaplatenia a to od doručenia písomného podania právneho predchodcu žalobcu - Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 13. 12. 2016 na č. I. 46-47 súdneho spisu, ktoré bolo doručené žalovanej strane ako je zrejmé z č. I. 47 súdneho spisu.

13. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1 770,01 eur s príslušenstvom ako aj s nárokom na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v tomto konaní procesne úspešnej strane sporu priznal nárok v nižšej sume 1 007,41 eura. V konaní úspešná strana sporu si uplatnila nárok na náhradu trov konania a na základe uvedených úspech procesne úspešnej strany sporu a to žalobcu - predstavuje 56,4 %, (menej ako 100 %) a neúspech 43,6 %, a tzv. čistý úspech je takto 56,4 % - 43,6 % = 12,8 %, a preto súd vo svojom rozhodnutí titulom náhrady trov konania priznal procesne úspešnej strane sporu a to žalobcovi takto vypočítanú výšku čistého úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP.

14. Proti tomuto rozsudku podala včas, v rozsahu vyhovujúceho výroku a závislého výroku o náhrade rov konania, odvolanie žalovaná navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vo veci rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Podľa názoru žalovanej sa súd prvej inštancie nevysporiadal so vznesenou námietkou premlčania. Nesúhlasí s odôvodnením napadnutého rozsudku v bode 21, že si neuplatnila žiadne námietky, pričom žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 06. 11. 2020 vzniesla námietku premlčania. Žalovaná sa v plnej miere pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 06. 11. 2020. Nad rámec uviedla, že súd prvej inštancie posúdil stav premlčania v bode 29 odôvodnenia tak, že trojročná premlčacia doba sa uplatnila vo vzťahu k splatným splátkam zmluvne dohodnutým do 15. 11. 2016 v súlade s písomným podaním právneho predchodcu žalobcu o zosplatnení nároku splatného ku dňu 03. 12. 2016, čím vznikol nárok len na splatné splátky od 15. 12. 2016 do 15. 01. 2019 v počte 26 splátok, splatných od 15. 12. 016 vrátane. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42703213440006 zo dňa 13. 12. 2016 žalobca zosplatnil ku dňu 02. 12. 2016 splatnosť záväzku v celom rozsahu. Z predmetného oznámenia však nie je špecifikované od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu. Z prehľadu splátok je zrejmé, že žalovaná k 02. 12. 2016 bola v omeškani so splátkami 6/2015, 8/2015, 12/2015, 4/2016, 6/2016, 7/2016, 8/2016, 9/2016, 10/2016 a 11/2016. Podľa názoru žalovanej došlo k zosplatneniu úveru ku dňu 02. 12. 2016 pre nesplnenie povinnosti splácať splátky včas, a to splátky splatnej dňa 15. 06. 2015. Poukázala na ust. § 103 veta druhá a § 11 OZ, pričom premlčacia doba začala plynúť od 16. 06. 2015 a uplynula dňa 16. 06. 2018.

15. Žalovaná v ďalšom uviedla, že pokiaľ žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, postupoval v súlade so zmluvným dojednaním, podľa ktorého bol oprávnený žiadať od žalovanej úhradenie celého dlhu naraz, ak neplatila splátky úveru riadne a včas. Veriteľ v spotrebiteľských vzťahoch môže uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, t. j. je povinný pred uplatnením práva na zosplatnenie upozorniť spotrebiteľa v zákonnej lehote na jeho omeškani a na uplatnenie tohto práva, čo žalobca nepreukázal. Žalobca vo svojom dopĺňujúcom vyjadrení poukázal na túto skutočnosť, že súdu spolu so žalobou predložil všetky listinné doklady, ktorými disponuje k uplatnenému nároku. Preto podľa názoru žalobkyne by mal súd hodnotiť právny úkon zosplatnenia úveru ku dňu 02. 12. 2016 ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 s poukazom na § 53 ods. 9 OZ. Na podporu svojich argumentov poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. 06. 2021, sp. zn. 14CoCsp/5/2020 a rozhodnutie Okresného súdu Dunajská streda zo dňa 03. 12. 2021, sp. zn. 21Csp/210/2019.

16. Žalobca vo vyjadrení k žalovanou podanom odvolaní uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 17. 12. 2020 a súčasne sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie.

17. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie v danej veci bolo podané oprávneným subjektom v rámci zákonnej odvolacej lehoty podľa § 362 ods. 1 CSP, preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd podané odvolanie žalovanej vyhodnotil za dôvodné, s rozhodnutím o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku z dôvodov nižšie uvedených.

18. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2, veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ navrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí dôkazy.

Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 12. septembra 2023, č. k. 5CoCsp/54/2022-311 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpila spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47258713, a na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803.

20. Odvolací súd viazaný svojou zákonnou povinnosťou skúmania v rámci odvolacieho konania, či napadnuté rozhodnutie (v danom prípade rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 21. januára 2022, č. k. 7Csp/183/2019-137) netrpí niektorou z procesných väd zakotvených v ust. § 389 ods. 1 CSP, dospel k tomu záveru, že pri akceptovaní obsahu podaného odvolania žalovanej, obsahu spisového materiálu v danej prejednávanej veci a obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku, nie je možné konštatovať žiaden výskyt procesných väd, tak ako sú obsiahnuté v ust. § 389 ods. 1 CSP. Napriek uvedenému odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o podanom odvolaní žalovanej, ktoré v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia premlčania prvoinštančným súdom považoval za dôvodné, zvolil procesný postup podľa § 388 CSP, prejavujúci sa v zmene napadnutého rozsudku v tom rozsahu, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Keďže odvolací súd nezistil existenciu podmienok vedúcich k zrušeniu, resp. k potvrdeniu napadnutého rozsudku (v rozsahu napadnutom odvolaním), z procesného hľadiska aplikoval ust. § 388 CSP so zmenou napadnutého rozsudku.

21. Odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne posúdil zmluvný vzťah založený zmluvou zo dňa 19. 12. 2014 ako spotrebiteľský, pretože bol uzavretý medzi osobou, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala úvery (právny predchodca pôvodného žalobcu) a fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver mimo rámca akejkoľvek obchodnej či inej podnikateľskej činnosti (žalovaná). Žalovaná mala v zmysle ustanovení zákona v danom právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa a z titulu tohto postavenia požívala zákonom poskytnutú všeobecnú ochranu v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ.

22. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 OZ. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 OZ upravuje trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premlčacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený.

23. Zákonodarca všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu nestanovuje absolútne, zákon v konkrétne vymedzených prípadoch môže určiť i osobitnú premlčaciu dobu čo do okamihu začiatku jej plynutia, ako aj čo do jej dĺžky, takýto zámer ale z § 103 a 53 ods. 9 OZ nie je možné vyvodiť. Pripustením uplatnenia druhej vety § 103 aj v spotrebiteľských vzťahoch by sa dĺžka premlčacej doby dostala do rozporu s už spomenutým § 101 OZ v neprospech veriteľa. Navyše premlčanie je právny inštitút, ktorý oslabením subjektívneho práva veriteľa zvyhodňuje práve dlžníka ako porušiteľa zmluvnej povinnosti. Opačným postupom by sme sa dostali do rozporu s princípom rovnosti v právach, práve ktorý princíp slúži k bezprostrednému naplneniu účelu právnej úpravy, rešpektujúc tak i danosti požiadavky ochrany slabšej strany v spotrebiteľských vzťahoch. Pri ustanovovaní zákonných podmienok ochrany spotrebiteľa, dlžníka, je totiž nutné dbať na vyváženosť právnej úpravy z hľadiska jednotlivých ústavných štandardov vrátane princípu právneho štátu. Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné právne inštitúty. V danom prípade sa to prejavuje potrebou zabrániť, aby sa slabšia strana - spotrebiteľia dostali do horšieho postavenia ako veriteľia. V danom prípade ale najvyšší súd nevidí legitímny dôvod, ktorý by takýto rozdielny prístup ospravedlňoval. Len to, že spotrebiteľ si ako slabšia strana vyžaduje vyššiu ochranu, tu nestačí. Otázkou potom zostáva, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premlčateľné. V tejto súvislosti je predovšetkým potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017).

24. Dôvodom pre aplikáciu procesného postupu odvolacieho súdu v zmysle § 388 CSP bola tá skutočnosť, že súd prvej inštancie sa v rámci bodov 21, 27 a 29 odôvodnenia napadnutého rozsudku z hľadiska právneho posúdenia nesprávne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej, ktorú nevyhodnotil ako dôvodnú. Odvolací súd sa nestotožňuje s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom smere, že uplatnený nárok žalobcu na základe ním podanej žaloby nie je na základe vznesenej námietky premlčania žalovanou premlčaný, pretože bol uplatnený pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. V tejto súvislosti súd poukazuje predovšetkým na názor vyslovený Najvyšším súdom SR, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/268/2020; R 29/23 ustálil, že podľa § 103 OZ plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 OZ). Rovnaké stanovisko zaujal dovolací súd aj v iných svojich rozhodnutiach, napr. sp. zn. 5Cdo/224/2021 alebo 4Cdo/132/2021.

25. Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd za preukázané, že právny predchodca pôvodného žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 19. 11. 2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, v zmysle ktorej sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi sumu vo výške 2 000 eur s tým, že výška mesačnej splátky bola dohodnutá vo výške 61,63 eura s počtom mesačných splátok 48, s dohodnutou výškou úverovej sadzby 16,90 %, RPMN 18,26 %, pričom splatnosť mesačnej splátky bola dohodnutá na 15. deň v mesiaci, platnosť prvej mesačnej splátky na 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver dlžníkovi poskytnutý v dohodnutej výške a termín konečnej splatnosti úveru bol určený 15. 01. 2019.

26. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade si žalobca svoj nárok uplatnil na súde po márnom uplynutí premlčacej doby. Ako už uviedol Najvyšší súd SR, v intenciách spotrebiteľských vzťahov pri uplatnení práva veriteľa podľa ust. 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ je súd povinný pri skúmaní otázky premlčania nároku veriteľa vychádzať zo všeobecnej premlčacej doby v zmysle ust. § 101 OZ a nie podľa špeciálnej úpravy podľa ust. § 103 OZ. Odvolací súd teda konštatuje, že v tomto smere súd prvej inštancie postupoval procesne správne keď premlčaciu dobu posudzoval v zmysle ust. § 101 OZ. Avšak, ak veriteľ vyhlásil ku dňu 3. 12. 2016 mimoriadne zosplatnenie zvyšku úveru, potom tak spravil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15. 08. 2016 žalovanou v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ, tak podľa ust. § 101 OZ začala premlčacia doba plynúť nasledujúci deň po uplynutí 3 mesiacov od nezaplatenia tejto splátky, t. j. 16. 11. 2016 a koniec premlčacej doby potom nastane, resp. nastal dňa 16. 11. 2019. To znamená, že ak žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 25. 11. 2019, je nárok žalobcu vo vzťahu k zosplatnenej časti úveru premlčaný a žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby v zmysle ust. § 101 OZ.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolaciemu súdu pri vznesenej námietke premlčania žalovanou nezostávalo nič iné, ako napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej žalobcovi vyhovujúcej časti procesným postupom podľa § 388 CSP zmeniť a žalobu v tomto rozsahu zamietnuť.

28. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že nárok na ich náhradu priznal úspešnej žalovanej voči neúspešnému žalobcovi v celom konaní (prvoinštančnom aj odvolacom konaní) v plnom rozsahu, pretože bola v plnej miere úspešnou stranou konania. O výške tohto nároku rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

30. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 2:1 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 10 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).